

Zákon č. 254/2001 Sb.,

o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění zákona č. 150/2010 Sb.

VYBRANÁ USTANOVENÍ DOTÝKAJÍCÍ SE PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI VOD

(...)

§ 2

Vymezení pojmů

(...)

(3) Vodním útvarem je vymezené významné soustředění povrchových nebo podzemních vod v určitém prostředí charakterizované společnou formou jejich výskytu nebo společnými vlastnostmi vod a znaky hydrologického režimu. Vodní útvary se člení na útvary povrchových vod a útvary podzemních vod.

(4) Útvar povrchové vody je vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, například v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku.

(5) Silně ovlivněný vodní útvar je útvar povrchové vody, který má v důsledku lidské činnosti podstatně změněný charakter.

(6) Umělý vodní útvar je vodní útvar povrchové vody vytvořený lidskou činností.

(7) Útvar podzemní vody je vymezené soustředění podzemní vody v příslušném kolektoru nebo kolektorech; kolektorem se rozumí horninová vrstva nebo souvrství hornin s dostatečnou propustností, umožňující významnou spojitou akumulaci podzemní vody nebo její proudění či odběr.

(10) Povodí je území, ze kterého veškerý povrchový odtok odtéká sítí vodních toků a případně i jezer do moře v jediném vyústění, ústí nebo deltě vodního toku.

(11) Dílčí povodí je území, ze kterého veškerý povrchový odtok odtéká sítí vodních toků a případně i jezer do určitého místa vodního toku (obvykle jezero nebo soutok řek).

(12) Hydrogeologický rajon je území s obdobnými hydrogeologickými poměry, typem zvodnění a oběhem podzemní vody.

(...)

HLAVA IV

PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI VOD

§ 23

(1) Plánování v oblasti vod je soustavná koncepční činnost, kterou zajišťuje stát, a jeho účelem je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy

- a) ochrany vod jako složky životního prostředí,
- b) snížení nepříznivých účinků povodní a sucha a
- c) udržitelného užívání vodních zdrojů, zejména pro účely zásobování pitnou vodou.

(2) V rámci plánování v oblasti vod se pořizují plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik. Tyto plány jsou podkladem pro výkon veřejné správy, zejména pro územní plánování a vodoprávní řízení.

§ 23a

Cíle ochrany vod jako složky životního prostředí

(1) Cíli ochrany vod jako složky životního prostředí (dále jen "cíle ochrany vod") jsou

- a) pro povrchové vody
 1. zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod, včetně vodních útvarů ležících v téže mezinárodní oblasti povodí,
 2. zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a dosažení jejich dobrého stavu, s výjimkou útvarů uvedených v bodu 3,
 3. zajištění ochrany, zlepšení stavu všech umělých a silně ovlivněných vodních útvarů a dosažení jejich dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu,
 4. snížení jejich znečištění prioritními látkami a zastavení nebo postupné odstraňování emisí, vypouštění a úniků prioritních nebezpečných látek,
- b) pro podzemní vody
 1. zamezení nebo omezení vstupů nebezpečných, zvláště nebezpečných a jiných závadných látek do těchto vod a zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod,
 2. zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a zajištění vyváženého stavu mezi odběry podzemní vody a jejím doplňováním, s cílem dosáhnout dobrého stavu těchto vod,
 3. odvrácení jakéhokoli významného a trvalého vzestupného trendu koncentrace nebezpečných, zvláště nebezpečných a jiných závadných látek jako důsledku dopadů lidské činnosti, za účelem účinného snížení znečištění těchto vod,
- c) též v oblastech vymezených v § 28 odst. 1, § 30 odst. 1, § 32 odst. 2, § 33 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 35 odst. 1 a ve zvláště chráněných územích podle zvláštních zákonů³¹⁾ dosažení cílů stanovených pro povrchové vody podle písmene a) a pro podzemní vody podle písmene b),

pokud v těchto oblastech nejsou pro tyto vody stanoveny zvláštními právními předpisy odlišné požadavky.

(2) Cílů uvedených v odstavci 1 písm. a) bodech 2 a 3, písm. b) bodě 2 a písm. c) je třeba dosáhnout do 22. prosince 2015.

(3) Pokud se na vybraný vodní útvar vztahuje více než jeden cíl ochrany vod uvedený v odstavci 1, uplatní se vždy nejpřísnější z nich.

(4) Pro vybrané vodní útvary mohou být v plánech povodí (§ 24) určeny zvláštní cíle ochrany vod, které spočívají v prodloužení lhůty uvedené v odstavci 2 za účelem postupného dosahování cílů ochrany vod pro vodní útvary nebo ve stanovení méně přísných cílů ochrany vod.

(5) Lhůta uvedená v odstavci 2 může být prodloužena pouze tehdy, pokud se neprojeví další zhoršení stavu dotčeného vodního útvaru a při splnění těchto podmínek:

- a) není-li včasné dosažení cílů ochrany vod možné z nejméně jednoho dále uvedeného důvodu:
 1. míra požadovaného zlepšení může být z důvodů technické proveditelnosti dosažena pouze postupnými kroky, které přesahují tímto zákonem stanovené lhůty,
 2. dosažení požadovaného zlepšení v rámci tímto zákonem stanovené lhůty by bylo neúměrně nákladné,
 3. přírodní podmínky nedovolují včasné zlepšení stavu daného vodního útvaru v rámci tímto zákonem stanovené lhůty,
- b) prodloužení lhůty a důvody jejího prodloužení budou jmenovitě uvedeny a vysvětleny v plánu povodí a
- c) prodloužení lhůty bude omezeno na období maximálně dvou následujících aktualizací plánů povodí, s výjimkou případů, kdy přírodní podmínky jsou takové, že stanovené cíle ochrany vod nemohou být v těchto obdobích dosaženy.

(6) Méně přísné cíle ochrany vod pro vybrané vodní útvary mohou být stanoveny pouze tehdy, pokud jsou tyto vodní útvary ovlivněny lidskou činností do míry určené v souladu s § 25 odst. 1 písm. a) bodem 2, nebo pokud jsou jejich přírodní podmínky takové, že by dosažení těchto cílů bylo neproveditelné nebo neúměrně nákladné, a pokud jsou splněny tyto podmínky:

- a) potřeby životního prostředí a sociálně ekonomické potřeby zajišťované takovou lidskou činností nemohou být dosaženy jinými prostředky, které by z hlediska životního prostředí byly významně lepší a nevyžadovaly by neúměrné náklady,
- b) pro povrchové vody bude dosaženo nejlepšího možného ekologického a chemického stavu při daných vlivech, kterým nebylo možné předejít v důsledku povahy lidské činnosti nebo znečištění,
- c) pro podzemní vody bude dosaženo nejmenší možné změny oproti dobrému stavu podzemní vody při daných vlivech, kterým nebylo možné předejít v důsledku povahy lidské činnosti nebo znečištění,
- d) nedojde k dalšímu zhoršení stavu dotčeného vodního útvaru a
- e) stanovení méně přísných cílů ochrany vod a příslušné důvody budou jmenovitě uvedeny v plánu povodí a tyto cíle budou každých šest let přezkoumány.

(7) Dobrého stavu podzemních vod, dobrého ekologického stavu, dobrého ekologického potenciálu nebo předcházení zhoršování stavu útvaru povrchové nebo podzemní vody nemusí být dosaženo v důsledku nových změn fyzikálních poměrů v útvaru povrchové vody nebo změn hladin útvarů podzemních vod. Ke zhoršení stavu útvaru povrchové vody z velmi dobrého na dobrý může dojít v důsledku nových trvalých lidských činností.

(8) Uplatnění výjimek podle odstavce 7 je možné, pouze pokud

- a) jsou učiněny všechny schůdné kroky k omezení nepříznivých vlivů na stav vodního útvaru,
- b) důvody těchto změn nebo úprav jsou výslovně uvedeny a vysvětleny v plánu povodí podle § 24 a dané cíle se každých šest let přezkoumávají,
- c) důvody těchto změn nebo úprav vyplývají z nadřazeného veřejného zájmu nebo pokud jsou přínosy pro životní prostředí a společnost při dosahování cílů podle odstavce 1 převáženy přínosy nových změn pro lidské zdraví, udržení ochrany obyvatel nebo udržitelný rozvoj a
- d) prospěšné cíle, které z těchto změn nebo úprav vodního útvaru vyplývají, nelze z důvodů technické neproveditelnosti nebo pro neúměrné náklady dosáhnout jinými prostředky, jež by byly z hlediska životního prostředí významně lepší.

(9) Výjimky podle odstavců 5 až 7 lze uplatnit, pouze pokud nedojde k trvalému vyloučení nebo ústupkům při dosahování cílů ochrany vod jako složky životního prostředí v jiných vodních útvarech ležících v téže oblasti povodí a jejich použití je v souladu s cíli ochrany životního prostředí.

§ 24

Plány povodí

(1) Území České republiky náleží do třech mezinárodních oblastí povodí, a to do mezinárodní oblasti povodí Labe, mezinárodní oblasti povodí Odry a mezinárodní oblasti povodí Dunaje.

(2) Plány povodí podle § 23 odst. 2 se zpracovávají ve třech úrovních pro mezinárodní oblasti povodí (dále jen „mezinárodní plány povodí“), části mezinárodních oblastí povodí na území České republiky (dále jen „národní plány povodí“) a dílčí povodí.

(3) Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo zemědělství spolupracují v rámci mezinárodních komisí¹⁶⁾ na zpracování mezinárodních plánů povodí a mezinárodních plánů pro zvládání povodňových rizik nebo souboru plánů pro zvládání povodňových rizik koordinovaných na úrovni mezinárodní oblasti povodí.

(4) Národní plány povodí stanoví cíle:

- a) pro ochranu a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů,
- b) ke snížení nepříznivých účinků povodní a sucha,
- c) pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod pro zajištění vodohospodářských služeb a
- d) pro zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny.

Dále obsahují souhrny programů opatření k dosažení uvedených cílů a stanoví strategii jejich financování.

(5) Národní plán povodí Labe je doplněn plány povodí pro pět dílčích povodí, a to pro dílčí povodí Horního a středního Labe, dílčí povodí Horní Vltavy, dílčí povodí Berounky, dílčí povodí Dolní Vltavy a dílčí povodí Ohře, Dolního Labe a ostatních přítoků Labe.

(6) Národní plán povodí Odry je doplněn plány povodí pro dvě dílčí povodí, a to pro dílčí povodí Horní Odry, dílčí povodí Lužické Nisy a ostatních přítoků Odry.

(7) Národní plán povodí Dunaje je doplněn plány povodí pro tři dílčí povodí, a to pro dílčí povodí Moravy a přítoků Váhu, dílčí povodí Dyje a dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje.

(8) Plány dílčích povodí stanoví návrhy programů opatření, které jsou nutné k dosažení cílů pro dané dílčí povodí na základě zjištěného stavu povrchových a podzemních vod, hodnocení povodňových rizik, potřeb užívání vodních zdrojů, a časový plán jejich uskutečnění.

(9) Ministerstvo zemědělství stanoví vyhláškou vymezení jednotlivých částí mezinárodních oblastí povodí na území České republiky, jednotlivých dílčích povodí podle odstavců 5 až 7 a přiřazených hydrogeologických rajonů, a dále do kterých správních obvodů krajů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností a do územní působnosti kterých správců povodí spadají.

(10) Národní plány povodí pořizuje Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s příslušnými správci povodí a místně příslušnými krajskými úřady. Národní plány povodí schvaluje vláda.

(11) Plány pro zvládání povodňových rizik pořizuje Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s příslušnými správci povodí a místně příslušnými krajskými úřady. Plány pro zvládání povodňových rizik schvaluje vláda.

(12) Národní plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik jsou začleněny do mezinárodních plánů podle odstavce 3.

(13) Plány dílčích povodí pořizují správci povodí podle své působnosti ve spolupráci s příslušnými krajskými úřady a ve spolupráci s ústředními vodoprávními úřady. Plány dílčích povodí schvalují podle své územní působnosti kraje.

§ 25

Zpracování plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik

(1) Plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik se zpracovávají ve třech etapách, které představují:

- a) přípravné práce, které musí obsahovat

1. předběžné vyhodnocení povodňových rizik a vymezení oblastí s významným povodňovým rizikem, které se musí zveřejnit a zpřístupnit veřejnosti k připomínkám, a to nejméně 4 roky před začátkem období, kterého se budou plány pro zvládání povodňových rizik týkat,
 2. časový plán a program prací pro zpracování plánů povodí, který se musí zveřejnit a zpřístupnit uživatelům vody a veřejnosti k připomínkám, a to nejméně 3 roky před začátkem období, kterého se budou plány povodí týkat,
 3. analýzu všeobecných a vodohospodářských charakteristik povodí, zhodnocení dopadů lidské činnosti na stav povrchových a podzemních vod, mapy povodňového nebezpečí a mapy povodňových rizik pro oblasti vymezené podle bodu 1, ekonomickou analýzu užívání vody, a na jejich základě zpracovaný předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami zjištěných v povodí, včetně uvedení umělých vodních útvarů, určení silně ovlivněných vodních útvarů a jeho zdůvodnění a návrhů zvláštních cílů ochrany vod, který se musí zveřejnit a zpřístupnit uživatelům vody a veřejnosti k připomínkám, a to nejméně 2 roky před začátkem období, kterého se budou plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik týkat,
- b) zpracování návrhů plánů povodí a návrhů plánů pro zvládání povodňových rizik, které musí být zpracovány podle výsledků přípravných prací a obsahovat programy opatření k dosažení cílů podle § 24 odst. 4, zveřejněny a zpřístupněny uživatelům vody a veřejnosti k připomínkám nejméně 1 rok před začátkem období, kterého se budou plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik týkat,
 - c) zpracování plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik upravených podle vyhodnocení konzultací s uživateli vody a veřejností.

(2) Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí stanoví vyhláškou obsah plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik, způsob zpracování plánů, podrobnosti etap zpracování podle odstavce 1 včetně způsobu a formy zpracování předběžného vyhodnocení povodňových rizik, způsobu stanovení oblastí s významným povodňovým rizikem, obsahu a způsobu zpracování map povodňového nebezpečí a map povodňových rizik a formy jejich zveřejnění, způsob zpřístupnění přípravných prací a návrhů plánů povodí a návrhů plánů pro zvládání povodňových rizik pro aktivní zapojení uživatelů vody a veřejnosti.

(3) Plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik se přezkoumávají a aktualizují každých 6 let ode dne jejich schválení podle postupů uvedených v odstavcích 1 a 2.

(4) Národní plány povodí vydává Ministerstvo zemědělství jako opatření obecné povahy.

(5) Plány pro zvládání povodňových rizik vydává Ministerstvo životního prostředí jako opatření obecné povahy.

§ 26

Programy opatření

(1) Programy opatření jsou hlavním nástrojem k dosažení cílů uvedených v plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik. Opatření přijatá k dosažení cílů ochrany vod v programu opatření je nutno uskutečnit do 3 let od schválení plánů povodí.

(2) Programy opatření k dosažení cílů ochrany vod musí obsahovat základní opatření, a tam, kde je to nutné, i doplňková opatření. Vymezení obsahu základních a doplňkových opatření a postupy při zavádění opatření, včetně vytýčení přísnějších cílů ochrany vod a dodatečných opatření stanoví vyhláškou Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí.

(3) Opatření přijatá v plánech pro zvládání povodňových rizik nesmí svým rozsahem a dopadem významně zvyšovat povodňová rizika po proudu či proti proudu vodního toku, pokud taková opatření nebyla koordinována a dohodnuta v rámci částí mezinárodních oblastí povodí na území České republiky nebo v rámci mezinárodních oblastí povodí.

(4) Pokud zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod podle § 21 nebo jiné údaje naznačují, že cíle ochrany vod stanovené pro příslušný vodní útvar podle § 23a odst. 3 až 6 nebudou pravděpodobně dosaženy, musí být

- a) vyšetřeny příčiny možného nesplnění,
- b) přešetřena odpovídající povolení k nakládání s vodami, na něž se vztahuje § 12 odst. 1 písm. h) bod 5,
- c) přešetřeny a upraveny programy pro zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod,
- d) přijata dodatečná opatření pro dosažení těchto cílů ochrany vod, včetně stanovení přísnějších hodnot vybraných ukazatelů, nebo stanovit další ukazatele, pokud je to účelné.

(5) V případech dočasného zhoršení stavu vodních útvarů daného okolnostmi přírodní povahy nebo vyšší mocí, které jsou výjimečné nebo nemohly být rozumně předvídaný, jako v případě extrémních povodní nebo období déletrvajících sucha nebo v důsledku havárií, je nutné splnit tyto podmínky:

- a) přijmout všechna vhodná opatření s cílem předejít dalšímu zhoršování stavu a neustoupit od dosažení cílů ochrany vod podle § 23a odst. 1 u ostatních vodních útvarů neovlivněných těmito mimořádnými okolnostmi,
- b) podmínky, za kterých mohou být okolnosti označeny za mimořádné nebo rozumně nepředpověditelné, jsou uvedeny, včetně zavedení příslušných ukazatelů, v plánu povodí,
- c) opatření, která mají být přijata za takovýchto mimořádných okolností, jsou zahrnuta do programů opatření a nebudou oslabovat obnovu jakosti daného vodního útvaru po skončení mimořádných okolností,
- d) důsledky mimořádných nebo rozumně nepředpověditelných okolností se každoročně přezkoumají a s ohledem na důvody prodloužení lhůt stanovené v § 23a odst. 5 a stanovení méně přísných cílů v § 23a odst. 6 se přijmou všechna proveditelná opatření s cílem v co možná nejkratším čase obnovit ve vodním útvaru stav, který byl před mimořádnou okolností,
a
- e) souhrn důsledků mimořádných okolností a opatření, která byla nebo mají být přijata v souladu s písmeny a) a d), se uvedou v nejbližší aktualizaci plánu povodí.

(6) Uskutečnění opatření podle odstavce 2 nesmí vést ke zhoršení znečištění pobřežních vod a moří nebo ke zvýšení znečištění povrchových vod. Tento požadavek se neuplatní, pokud by jeho důsledkem bylo zvýšené znečištění životního prostředí jako celku.

(7) Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a krajskými úřady předkládá každé 3 roky vládě souhrnnou zprávu o plnění programů opatření a o stavu povrchových a podzemních vod a hospodaření s vodami v oblastech povodí.

(...)

§ 64a

Zvládání povodňových rizik

(1) Zvládání povodňových rizik se soustředí na zmírnění možných nepříznivých účinků povodní na lidské zdraví, životní prostředí, kulturní dědictví a hospodářskou činnost, a pokud se to považuje za vhodné, na opatření nestavební povahy nebo na snížení pravděpodobnosti zaplavení.

(2) Povodňovým rizikem se rozumí kombinace pravděpodobnosti výskytu povodní a jejich možných nepříznivých účinků na lidské zdraví, životní prostředí, kulturní dědictví a hospodářskou činnost.

(3) Předběžné vyhodnocení povodňových rizik je podkladem pro vymezení oblastí s významnými povodňovými riziky. Pro tato území se zpracují nebo aktualizují mapy povodňového nebezpečí, mapy povodňových rizik a plány pro zvládání povodňových rizik.

(4) Mapy povodňového nebezpečí vymezují území, která by mohla být zaplavena podle různých povodňových scénářů a s využitím stanovených záplavových území. Na mapách povodňových rizik se vyznačí potenciální nepříznivé následky povodní podle těchto scénářů.

(5) Plány pro zvládání povodňových rizik jsou součástí plánování v oblasti vod a zohledňují důležitá hlediska, jako jsou náklady a přínosy, rozsah a průběh povodní, retenční schopnosti záplavových území, cíle ochrany vod podle § 23a odst. 1, hospodaření s půdou a s vodními zdroji, územní plánování, využití území, ochranu přírody, lodní dopravu a přístavní infrastrukturu. Plány pro zvládání povodňových rizik se zabývají všemi aspekty zvládání povodňových rizik, přičemž se soustřeďují na prevenci, ochranu, připravenost, včetně povodňových předpovědí a systémů včasného varování, a zohledňují charakteristiky konkrétního povodí nebo dílčího povodí. Plány pro zvládání povodňových rizik mohou zahrnovat rovněž podporu udržitelného využívání území, zlepšení schopnosti půdy zadržovat vodu a kontrolované zaplavení určitých oblastí v případě výskytu povodně.

(...)

§ 107

Krajské úřady

(1) Do působnosti krajských úřadů patří

(...)

- e) spolupracovat s ústředními vodoprávními úřady a správci povodí při pořizování plánů oblastí povodí a jejich plnění. Krajské úřady si mohou pro zajištění spolupráce na plánech oblastí povodí a při provádění kontroly plnění plánů oblastí povodí vyžádat spolupráci odborných subjektů, subjektů sledujících jakost a zdravotní nezávadnost vod, orgánů ochrany přírody, sdružení občanů působících na úsecích ochrany životního prostředí, rybářství, vlastníků a provozovatelů vodovodů a kanalizací a popřípadě dalších orgánů,

(...)

§ 108

Ministerstva jako ústřední vodoprávní úřad

(...)

(3) Ministerstvo životního prostředí vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech

(...)

- e) sestavování a schvalování plánů v oblasti vod a sestavování programů opatření společně s Ministerstvem zemědělství (§ 24 až 26),
f) posuzování plánů v oblasti vod z hlediska vlivu na životní prostředí (§ 24 a 25),

(...)

w) zajišťování koordinace plánů v oblasti vod a programů opatření v rámci mezinárodní spolupráce ochrany vod v oblastech povodí Labe, Dunaje a Odry.

(...)

-
- 16) Sdělení č. 122/1999 Sb., o sjednání Úmluvy o spolupráci pro ochranu a únosné využívání Dunaje. Sdělení č. 2/2003 Sb. m. s., Dohoda o Mezinárodní komisi pro ochranu Odry před znečištěním.
31) Například zákon č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Čl. II zákona č. 150/2010 Sb.

Přechodná ustanovení

(...)

4. Hodnocení povodňových rizik a vymezení oblastí s významným povodňovým rizikem musí být provedeno nejpozději do 22. prosince 2011. Mapy povodňového nebezpečí a mapy povodňových rizik budou dokončeny do 22. prosince 2013.
5. Národní plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik musí být schváleny nejpozději do 22. prosince 2015.
6. Vodoprávní úřady jsou povinny při rozhodování, vydávání vyjádření a při provádění ostatních opatření podle zákona č. 254/2001 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, vycházet ze schválených plánů příslušných oblastí povodí až do doby schválení nových plánů podle tohoto zákona v příslušných povodích.